Nationale Boomgaardenstichting vzw
Vereniging voor pomologie, fruittuin-, boomgaard- en landschapsbeheer
Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal, tel. 012 39 11 88; fax 012 74 74 38,
www.boomgaardenstichting.be, info@boomgaardenstichting.be
KBO 430 689 797 - bankrek.: IBAN BE65 4518 5253 9196 - BIC KREDBEBB

Hoogstamnieuws 2020-1

Voorwoord

Het team van de NBS wilt u graag een gezond en prachtig fruitrijk jaar toewensen! Wij staan alleszins klaar om u met een resem van activiteiten te verwennen (zie p. 2)

Onze jaarlijkse plantactie loopt nog steeds in volle vaart en dit zeker nog een paar maanden. Heeft u interesse om een boomgaard aan te planten of door ons zusterbedrijf NBSW Maatwerk vzw te laten aanplanten? Lees dan zeker de informatie op p. 6.

Graag zetten we in deze editie een van de belangrijkste technieken bij het vermeerderen van fruitbomen in de kijker: het enten. Wat houdt enten precies in, welk materiaal heeft u ervoor nodig en welke methoden worden het vaakst toegepast? Voor elk van deze vragen kunt u het antwoord terugvinden op p. 4-5.

Wenst u lid te worden van de NBS in 2020?
Ontvang 4 maal per jaar ons ledenblad Pomologia (52 pagina's, op A5-formaat en in volkleurendruk) en tal van ledenvoordelen (zoals korting op lessen en boeken) mits het storten van € 20 voor België of € 25 (rest Europa of bij factuur) op het rekeningnummer IBAN BE65 4518 5253 9196 (BIC KREDBEBB) op naam van NBS vzw.

Jute boomband: een alternatief voor rubberen boomband

Jarenlang is de rubberen boomband een vaste waarde geweest voor het aanbinden van de boom bij de aanplant. Helaas is dit type boomband niet de meest milieu- en boomvriendelijke.

Sinds kort zijn we overgeschakeld naar een biologisch afbreekbaar alternatief: **de jute boomband**. Dit type behoudt zijn bindkracht ongeveer 2 groeiseizoenen, waarna het stilaan door de natuur verteerd wordt. De jute boomband snijdt ook niet in de bast van de boom, wat door nalatigheid wel vaker gebeurt door de rubberband.
Jute boomband is vanaf nu ook bij ons verkrijgbaar!

Eerstvolgende activiteiten 2020

za 22 feb '20 9 u. - 16 u.	**Wintersnoei** - theorie- en praktijkles *(i.s.m. Regionaal Landschap Zuid-Hageland)* inschrijven via rzlh.be/rlzh/agenda/2235 of 016 81 52 77 regio **Vlaams-Brabant**
vr 28 feb '20 9.30 u. - 16 u.	**Wintersnoei** - theorie- en praktijkles *(i.s.m. Regionaal Landschap Noord-Hageland)* Huize Hageland, Oudepastoriestraat 22, 3390 **Tielt-Winge** regio **Vlaams-Brabant**
za 29 feb '20 13.00 u. - 16 u.	**Wintersnoei hoogstamfruitbomen** - praktijkles *(i.s.m. 't West-Vlaamse Hart en provincie West-Vlaanderen)* deelname: € 5, inschrijven via nbs@boomgaardenstichting.be of 012 39 11 88 regio **West-Vlaanderen**
za 7 mrt '20 14 u. - 16 u.	**Snoei van hoogstamfruitbomen** - praktijkles inschrijven via info@boomgaardenstichting.be of tel. 012 39 11 88 Doelhofstraat 50, 8377 **Nieuwmunster** regio **West-Vlaanderen**
za 14 mrt '20 14 u.	**Vermeerderen** - theorieles *(i.s.m. Stad Mechelen)* deelname: € 5 (inclusief syllabus) Tivoli-kinderboerderij, Antwerpsesteenweg 94, 2800 **Mechelen** regio **Antwerpen**
za 14 mrt '20 13.30 u. - 17 u.	**Wintersnoei -** praktijkles *(i.s.m. Velt en Hortus ter Saksen)* inschrijven via marc.temmermans@telenet.be of 0473 57 55 32 regio **Oost-Vlaanderen**
za 21 mrt '20 10 u. - 17 u.	**NBS-stand op West-Vlaamse plantendag** VABI, Campus Klein Seminarie, Zuidstraat 27, 8800 **Roeselare** regio **West-Vlaanderen**
za 21 mrt '20 10 u. - 12 u.	**Entdag** - praktijkles *(i.s.m. 't West-Vlaamse Hart en provincie West-Vlaanderen)* inschrijven via nbs@boomgaardenstichting.be regio **West-Vlaanderen**
za 4 april '20 14 u. - 17 u.	**Snoei hoogstamvruchtbomen** - praktijkles meer info via info@boomgaardenstichting.be of tel. 012 39 11 88 regio **West-Vlaanderen**
zo 12 juli '20 10 u. - 17 u.	**'de KERS®'** - 17de Euregionale kersenhappening Expo van meer dan 250 kersenvariëteiten Landcommanderij Alden Biesen, Kasteelstraat 6, 3740 **Bilzen** regio **Limburg**

Onze activiteitenkalender wordt regelmatig aangepast. Hou daarom best onze website www.boomgaardenstichting.be in de gaten.

Groot assortiment ambachtelijke stropen (en gelei)

Het hele jaar door bieden wij u ambachtelijk gestookte variëteitstropen aan, gemaakt van versgeplukt, onbespoten fruit uit onze eigen hoogstamboomgaarden, zonder enige toevoeging noch van additieven, noch van suikers.

PEER of KWEEPEER

Korsoneisperenstroop	€ 5/potje (600 g)
Dubbel Flippenstroop	€ 5/potje (600 g)
Kweestroop Champion	€ 4/potje (300 g)
Légipontstroop	€ 4/potje (450 g)
Kweegelei Champion (met 50 % suiker!)	€ 3/potje (330 g)

PRUIM of KERS

Hedelfingerstroop *(oogst 2019)*	€ 5/potje (300 g)
Kers-Oogstappelstroop	€ 5/potje (300 g)
Mirabellenstroop	€ 4/potje (400 g)
Jubileumstroop	€ 4/potje (400 g)

APPEL

Sterappel-Keulemanstroop	€ 5/potje (600 g)
Sterappel-Boskoopstroop	€ 5/potje (600 g)
Snellappelstroop	€ 5/potje (600 g)

NBS-appelsappen

Onze sapcreaties zijn steeds verkrijgbaar. Door de Sapmobiel® geperst uit ons eigen hoogstamfruit, zonder kunstmatige aroma's, bewaarmiddelen of toegevoegde suikers.

appelsap:

bag-in-box (3 liter)	€ 6,50
bag-in-box (5 liter)	€ 10

peer-appelsap:

bag-in-box (3 liter)	€ 6,50

kers-appelsap:

bag-in-box (3 liter)	€ 8,50

Ongeopend 2 jaar houdbaar, eenmaal geopend, minstens een maand in de koelkast.
Te bekomen op het NBS-secretariaat.

Zelf een fruitboom maken?

U kunt gedurende het hele plantseizoen bij ons fruitbomen aankopen (zie p. 6), maar wist u dat u ook bij ons terechtkunt om uw eigen boompje te maken?

Een fruitboom van een bepaalde variëteit is niet zomaar te bekomen. Uitzaaien van pitten of stenen geeft meestal niet de oorspronkelijke variëteit terug. Wilt men bijvoorbeeld een Sterappelboompje bekomen, dan dient men een éénjarige twijg van een Sterappelboom op een geschikte appelonderstam te transplanteren. Hiertoe moeten de levenslagen (cambium) van de twijg (ent) en de onderstam (wilde onderstam of zwakke onderstam) precies met elkaar worden verbonden. Deze techniek, die al een paar eeuwen door de mens werd gehanteerd, noemt men het **enten** of veredelen.
Twee dingen zijn dus nodig: enthout van de gewenste soort (éénjarige twijgen van een boom geknipt en bewaard) en een gewortelde plant van hetzelfde type fruit (de onderstam).

Entmethoden

Het is uitermate belangrijk dat de juiste onderstam voor de ent gekozen wordt. Een (geschikte) onderstam van dezelfde vruchtsoort is altijd de veiligste keuze. De drie vaakst gebruikte entmethoden zijn de spleetenting (1), kroonenting (2) en plakenting (3). Een ent kan slechts slagen, wanneer het cambium (groene laag onder de schors) van het enthout en de onderstam innig met elkaar in contact komen. Het ideale tijdstip hiervoor is over het algemeen rond maart-april.

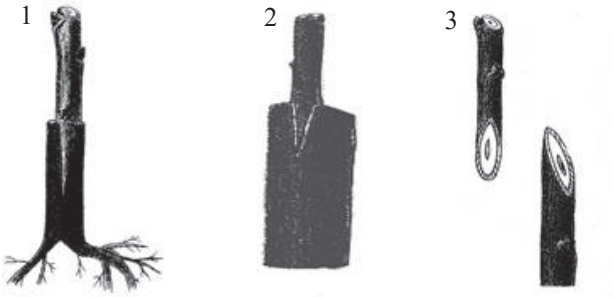

Entmateriaal

Het belangrijkste attribuut voor het enten is een entmes. Dit is een bijzonder mes met een aan één zijde geslepen lemmet. Het moet steeds vlijmscherp zijn om zuivere, gladde snijvlakken te creëren, essentieel voor het vergroeien van de ent aan de onderstam.

Entmes
€ 20

Slijpsteen

Een minder scherp of bot entmes is echter geen ramp! De entmessen die u bij ons kunt bekomen zijn immers eenvoudig te slijpen. Hiervoor kunt u best een goede slijpsteen gebruiken. Deze dient een volledig gelijkmatige korrel te bezitten. België is bekend voor haar "Belgische Brokken", een pure natuursteen uit de omgeving van Vielsalm. Deze steen heeft een dubbele functie: de donkere zijde is gemaakt van leisteen. Deze kant is iets grover en wordt voor het aanslijpen zelf gebruikt. De lichte zijde, de Coticule (gele slijpsteen), wordt daarna gebruikt om het mes haarscherp aan te zetten.

Slijpsteen "Belgische Brokken"
vanaf € 20

Het slijpen van de messen dient met water te gebeuren. Droog slijpen is funest voor het entmes en ook voor de steen zelf, waardoor die sneller zal slijten.

Via youtube (youtube.com/watch?v=_-EJJwim5qI) kunt u een video terugvinden, waarin we u met de nodige uitleg tonen hoe u een entmes het beste aanslijpt.

Afdekmiddel

Een andere factor, noodzakelijk om een enting te doen slagen, is het afdekproduct. Hiervoor wordt over het algemeen gebruikgemaakt van koude of warme entwas.

Warme entwas
€ 15/kg

Medifilm
vanaf € 24

De laatste nieuwigheid voor het afdekken van entwonden is **Medifilm**. Dit rolletje zelfklevende tape is beperkt luchtdoorlatend en dekt de wonden even goed af als entwas. Medifilm is volledig biologisch afbreekbaar, wat zeker een pluspunt is.

Zelf eens proberen?
We hebben nog enkele activiteiten voor u klaarstaan waarop u zelf kunt leren enten. Vaak kunt u ook een zelfgemaakt boompje mee naar huis nemen. Vind de komende ent-activiteiten terug in de kalender op p. 2 en hopelijk zien we u daar!

Afzender: NBS-secretariaat,
Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal

DEPARTEMENT LANDBOUW & VISSERIJ

Hoogstamnieuws 2020-1

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

GRATIS infoblad • Verschijnt driemaandelijks
EDITIE: FEBRUARI 2020 • P508286 • Afgiftekantoor Hasselt
v.u.: Ludo Royen, Boschelstraat 21, 3724 Vliermaal

U ontvangt Hoogstamnieuws nog niet? Geef ons een seintje via hoogstamnieuws@boomgaardenstichting.be en ontvang voortaan gratis dit driemaandelijks E-magazine.
Hoogstamnieuws niet meer ontvangen? Laat het ons weten via hoogstamnieuws@boomgaardenstichting.be

Wees er nog snel bij voor de NBS-plantactie!

Tot eind maart kunt u bij ons praktisch alle variëteiten appel, peer, pruim, kers, perzik, noot... (hoog-, half- en laagstam), bessenstruiken, haagplantjes, leivormen, etc. bekomen om uw boomgaard- of fruittuinproject te realiseren.

**Het volledig assortiment vindt u terug via www.boomgaardenstichting.be - tabblad plantactie - plantfolder.
Meer info via. tel. 012 39 11 88.**

Kiest u voor plantgoed van ons, dan kunnen wij u onder andere helpen met het opstellen van een boomgaardplan, het controleren van de onderlinge bestuiving en het spreiden van de rijpheidstijdstippen.
U kan, indien gewenst, ook rekenen op onze zustervereniging, NBSW Maatwerk vzw, om uw bestelling professioneel te laten aanplanten, al dan niet met veebescherming (o.a. voor paard, koe, schaap, geit, konijn en woelrat).

Bij heel wat gemeenten kan u subsidies aanvragen voor de aanplant van hoogstamfruitbomen! Voor Riemst, Wellen, Borgloon en Zutendaal verrekent het NBS-secretariaat zelf de subsidies, wegens een specifieke overeenkomst met deze gemeenten.